

Qui mihi ministrat, me sequatur
(kázání na svátek mučedníka /sv. Secunda, Q58)

Qui mihi ministrat, me sequatur, et ubi ego sum, illic et ministr meus erit. Toto slovo pravil náš Pán Ježíš Kristus: Kdo mi slouží, necht' mne následuje, a kde jsem já, tam bude se mnou i můj služebník

A na těch slovech bychom si měli všimnout tří věcí. První je, že máme následovat našeho Pána a sloužit mu, neboť praví: „Kdo mi slouží, necht' mne následuje.“ Proto se tato slova hodí na sv. Secunda, [jehož jméno] znamená právě „Následovník boží“, neboť tělo i zboží odevzdal pro Boha. A tak také mají jednat, kdo chtějí Boha následovat, a zanechat všeho, co jim může být na překážku. Chrysostomos říká, že pro ty, kdo se přiklonili k tomuto světu a k tělesným věcem, je to tvrdá řeč; pro ty je sladké mít a těžké se něčeho vzdát. A zde bychom měli poznamenat, že je pro některé lidi těžké opustit vše tělesné, když nepoznali duchovní. To už jsem také vícekrát říkal: Proč uchu nelahodí totéž co ústům? Protože jim to není uzpůsobeno. Tělesný člověk nepozná duchovní věci, protože na ně není připraven. Ale vědomému člověku, jenž poznává duchovní věci, je lehké opustit tělesné. Svatý Dionýsius říká, že Bůh nabízí nebe na prodej a nic není tak lacino na prodej jako nebe; a že [také] nic není tak vznešené a blažené mít, když je to zasloužené. Laciným je nazývá proto, že se nabízí každému, kolik jen chce, na kolik stačí. Proto má člověk pro nebe odevzdat vše, co má: [především] svou vlastní vůli. Pokud si podrží něco ze své vlastní vůle, nevyslouží si nebeské království. [Ale] kdo opustí sám sebe a svou vlastní vůli, tomu je lehké odevzdat vše tělesné.

A také jsem již často povídal, jak jeden mistr poučoval svého učedníka, jak by měl poznat duchovní věci. Na to učedník pravil: „Mistře, poučen tebou jsem se tak povznesl, že poznávám, že vše tělesné jako loďka, jež se houpe na moři, a jako pták plachtící ve vzduchu.“ Všechno duchovní je totiž povzneseno nad [vše] tělesné; a čím jsou vznešenější, tím více se rozšiřují a pojmají [do sebe] tělesné. Proto je tělesné vůči duchovnímu nepatrné, a čím jsou duchovní věci vyšší, tím jsou také větší; a čím mocnější mají účinek, tím jsou také čistší ve své podstatě. Říkal jsem to už vícekrát a je to naprostá pravda: I kdyby člověk na smrt hladověl a nabídli mu ty nejlepší pokrmy, neokusil by jich ani by se jich nedotkl, kdyby v nich nebyla boží podoba. A kdyby člověk byl na smrt vymrzlý, nedotkl by se předkládaného šatu a neoblékl by si jej, kdyby v něm nebylo boží podoby. Tolik tedy o tom prvním - jak má člověk všeho zanechat a následovat Boha.

A to druhé [je], jak máme našemu Pánu sloužit. Svatý Augustin říká, že věrný služebník je ten, který vším svým konáním nehledá nic jiného než slávu boží.

A i král David říká: „Bůh je můj Pán, jemu budu sloužit.“, protože on posloužil mně, a při veškeré službě jemu nevyžaduje nic [jiného] než [, co je] k mému prospěchu; a tak mu budu i já sloužit a hledat jen jeho slávu. To jiní páni [tak] nedělají: ti při službě si hledí vlastního prospěchu a jen kvůli němu slouží, aby si ho vydobyli. Proto to není žádná veliká služba, jíž jsme mu zavázáni; jak velká a vznešená bude služba, taková bude i odměna.

A třetí je prozkoumat tuto odměnu, [totiž podle toho,] jak náš Pán říká: „Kde jsem já, tam bude se mnou i můj služebník.“ Kde přebývá náš Pán Ježíš Kristus? V jednotě se svým Otcem. A to je ta největší odměna, že [totiž] všichni, kdo mu slouží, budou sjednoceni s ním. Proto řekl svatý Filip, když náš Pán mluvil o svém Otcovi: „Pane, ukaž nám svého Otce, a stačí nám to.“ [Což je] jako by měl dost na zření. Mnohem větší potěšení [ale] budeme mít z obcování [s ním]. A i svatý Petr řekl [cosi podobného], když se Pán proměnil na hoře a zjevil jim podobu [své] slávy, jež je v nebesích: Prosil tehdy Pána, aby tam zůstali na věky. Měli bychom mít nesmírnou touhu po sjednocení s Bohem.

Stran toho, jak je náš Pán sjednocen v Bohu, musíme učinit jedno rozlišení: Bůh je trojjediný v osobách, ale v přirozenosti je jediný. A tak je také třeba rozumět sjednocenosti našeho Pána Ježíše Krista se svým Otcem a s duší. Bílá a černá jsou rozdílné: jedna druhou vylučuje, bílá není černá - a tak je tomu také s něčím a ničím. Nic přijímá pouze nicota; něco vždy přijímá něco od něčeho. A tak je tomu zcela u Boha: co je něčím, je [tím] u Boha plně a nic [už tam] nepostrádá. Když se duše sjednotí s Bohem, má v něm vše, co nějak je, [a to] v úplné dokonalosti. Duše tam zapomene na sebe i na vše, co je její vlastní, a poznává se v Bohu božským způsobem, poněvadž je v ní Bůh; a nakolik se v něm božským způsobem miluje, je s ním nerozlišitelně spojena, že si neřádá ničeho, než jen jeho a jen z něho se raduje. Co by chtěl ještě člověk více obdržet nebo zvědět, když je s Bohem takto blaženě spojen?

K takovému sjednocení a pro takové sjednocení náš Pán stvořil člověka. Když Adam přestoupil příkaz, byl vypuzen z ráje. Tu vsadil náš Pán před brány ráje dvojí stráž anděla s dvojsečným ohnivým mečem. A to znamená dvojí, čím člověk dospívá opět do ráje, poté co z něj vypadl. Tím prvním je andělská přirozenost. Svatý Dionýsius říká, že andělská přirozenost je jakoby zjevení božského světla. Duše se navrácí k Bohu prostřednictvím andělů a světla, až [takto] dospěje ke svému prvopočátku. A to druhé je ohnivý meč, to jest, že se duše navrácí k Bohu prostřednictvím dobrých a božských činů, jež jsou vykonány v horoucí, plamenné lásce, pro Boha a pro spolukřesťany.

Pomoz nám Bůh, aby se nám tak stalo. Amen.